

BENUApotheek Meerzicht

Drs. Fred Korver, openbare apotheker
3 JAAR lid van ParkinsonNet

De rol van de apotheker bij Parkinson Patiënten en bijwerkingen van Parkinson medicatie

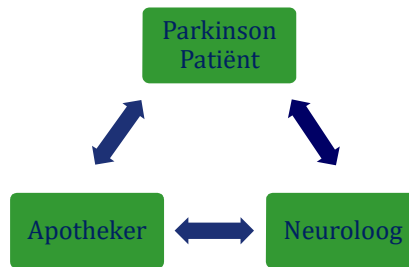
Zoetermeer, 20 februari 2018

DE ROL VAN DE PARKINSON APOTHEKER

De Parkinson apotheker kan samen met uw Neuroloog en Parkinson verpleegkundige uw kwaliteit van leven verbeteren door uw on/off en spierstijfheid aan te pakken en samen met uw neuroloog een behandelplan te maken (met inbreng van u) en de medicatie zodanig te optimaliseren dat dit past bij uw persoonlijke situatie en hij kan uw zorgen over medicatie bespreken. Hij kan u ook helpen om uw therapie trouw te ondersteunen en u helpen met de therapie van niet-motorische klachten. Hij is uw vraagbaak bij wisseling van labels en de gevolgen hiervan en heeft inzicht in wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van de farmacotherapie bij de ziekte Parkinson

Doel is de Kwaliteit van het leven van de Parkinson patient te verbeteren!

Er is een enorme *onder behandeling* van Parkinson (1/3 on/of fluctuaties; 17.000 patiënten) . Deze onder behandeling omzetten in een betere Individuele *Farmacotherapie*

Hoe Individueel behandelen?

**Verbetering
Therapie Trouw**

- Slechte therapie trouw gaat gepaard met een (mogelijk) slechtere prognose voor de patiënt
- Kost veel geld !
- Onvoldoende Verbetering Symptomen

**Extra
Begeleiding als
Ziekte niet
stabiel is!**

- Pak On/Off aan!
- Pak onwillekeurige bewegingen aan!

**Motorische en
Niet Motorische
Symptomen**

- Start op tijd met L-dopa !!
- Het starten met L-dopa of een dopamine agonist hangt niet af van de leeftijd, maar vooral van ziekte-ernst en co-morbiditeit
- Zorg ervoor dat de patiënt de **nacht** doorkomt!

Bijwerkingen Medicijnen

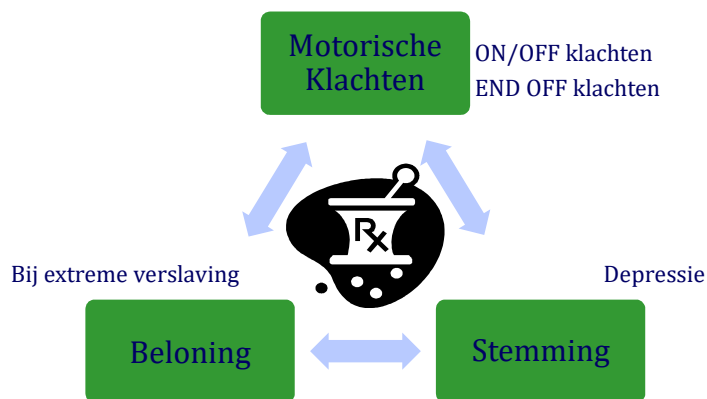
Medicijnen hebben vele werkingen en sommige zijn ongewenst. Dit noemen wij bijwerkingen.

BAT

Belangrijk is of dit een **Bekende** bijwerking is, welke **Alternatieve** verklaringen er zijn voor de klacht(en), en hoe de **Tijdsrelatie** is.

Heel belangrijk is te realiseren hoe vaak de bijwerking voorkomt enorm kan verschillen van soms, vaak heel vaak. De ernst van de bijwerking is dan de gewichtsfactor.

Wij weten nu dat er een relatie bestaat in behandeling die als het ware zoals communicerende vaten met elkaar zijn verbonden

Bij behandeling van de depressie kan verergering van de andere klachten optreden en andersom

BEKENDE BIJWERKINGEN VAN LEVO DOPA ZIJN

Zeer) vaak (> 1%): anorexie; hoofdpijn, paresthesie(storing van sensibiteit jeuk en kriebelingen), spierkrampen, psychische stoornissen zoals hallucinatie, verwardheid, slaperigheid overdag, plotselinge slaapaanvallen, duizeligheid, nachtmerrie, slapeloosheid en depressie (zeer zeldzame zelfmoordpoging); pijn op de borst, asthenie(krachteloosheid), hartkloppingen, orthostatische hypotensie (m.n. in de beginperiode); dyspneu. Maag-darmstoornissen (misselijkheid, braken, diarree, obstipatie, droge mond, dyspepsie.

Soms (0,1–1%): syncope(plotseling verlies van kracht), extrapiramidale aandoening, gastro-intestinale pijn, urticaria, afwijkingen in het lopen, gewichtsverlies. Vallen.

Zelden (0,01–0,1%): oogaandoeningen als wazig zien, overmatig blozen, psychotische episode. Haaruitval, jeuk, angio-oedeem. Neuroleptisch maligne syndroom. Het donker worden van zweet, urine en speeksel.

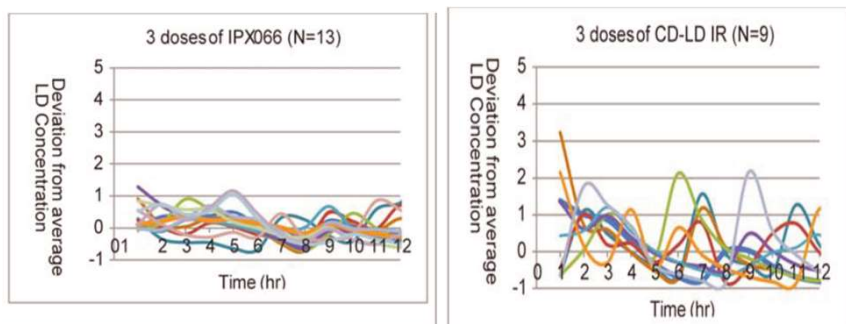
Verder: stoornis in de impulsbeheersing (dwangmatig gokgedrag, toegenomen libido, hyperseksualiteit, compulsief koopgedrag, compulsief eetgedrag), euforie, tandenknarsen. Dementie, bittere smaak, ataxie, activering van het Horner-syndroom, gevoelsverlies, convulsies. diplopie, verwijde pupillen, oculogyrische crises. Leukopenie, trombocytopenie, (hemolytische) anemie, agranulocytose

Bekende bijwerkingen van Dopamine Agonisten zijn

- Gastro-intestinaal
- Orthostase (Bloeddrukdaling bij het rechtop gaan zitten of staan)
- Psychose
- Somnolentie(slaperigheid)
- Verslavingsgedrag
- Minder effectief vs. L-dopa
- Korte duur als monotherapie

- De **preferentie** van zorgverzekeraars heeft effect op verstrekkingen van Parkinson medicatie in Nederland **pakjes model**
- De **inkoop** door zorgverzekeraars; **dropjes prijzen** van medicatie
- Uitleg preferentie en pakjesprijzen.
- Continue leveringsproblemen van medicatie in Nederland
- 60 % prijsdaling als oorzaak **uitleg**.
- Consequenties voor patiënten en uitleg medische noodzaak
- Substitutie reglement voor Parkinson middelen **uitleg**

Nieuw medicijn, Numient®

Numient®=IPX066, minder OFF-tijd en minder variatie in de bloed spiegel.

Theoretisch halvering van de huidige Parkinson middelen. Numient® is in Europa geregistreerd, maar nog **niet** commercieel beschikbaar in Nederland

Bedankt
voor
uw
aandacht